

Velikega (doba klasicizma), a potem o alexandrijski in rimski dobi (doba helenizma). Vse je razvrstil pisatelj prav pregledno v pojedine razrede (epika, lirika, drama, zgodovina, filozofija, govornišvo) in opisal prav kratko, točno posamezne može, kateri so se odlikovali v teh strokah. Precej za grškim slovstvom je kaj zanimiv odstavek: Hiša, pohišvo, obleka, vozovi, brodarstvo in vojska za Homera, potem opis grškega gledališča, a za tem vojaštvo za Ksenofonta in pa sodstvo v Atenah. Ravno tako je opisal pisatelj početek rimskega slovstva in njegovo prvotno, zlato in srebrno dobo. Tu nahajaš tudi opis vojaštva za Cezarja, poglavarstev za Cicerona in črtice o senatu in o narodni seji. Dobro došel je tudi dodatek iz metrike. Ukusne in dobro posnete slike po Autenriethu, Guhlu, Koneru, Lübkerju in drugih na XVII. tablicah pojasnjujejo čitateljem vsako malenkost, katero bere v klasikih. Pisatelj se je oziral nekoliko na knjižico Martina Wohlraba: »Die altklassischen Realien im Gymnasium«, vendar je podal hrvaškemu slovstvu delo, za katero mu bodo srčno hvaležni ne samo dijaki, nego tudi gg. učitelji. Lahko bodejo pojasnili oni sedaj svojim poslušalcem nekatere manj jasne stvari, a dijakom bode pa tudi trud olajšan. Sezite po knjižici tudi vi, slovenski dijaki! —

»**Iz Crne Gore in Hercegovine.**« Uspomene vojevanja za narodno oslobodjenje 1876. (Sa trideseti dve slike.) Napisao A. Pajević. U Novom Sadu. Izdanje i štampa A. Pajevića 1891. Mala osmerka, str. 456. Cena 1 gld. 20 kr.,

10 izvodov se dobi po 80 kr. — Ta knjiga je napisana po davnih zapiskih pisatelja, ki je bil v boju črnogorskem in hercegovinskem proti Turkom v l. 1876. Prva polovica je bila že priobčena v raznih časopisih, a drugo polovico je spisal pisatelj poslednji čas. Zdi se, da je delo zaradi dolgega presledka od onega leta do danes nekako zastarelo, in pisatelj sam pravi, da je hotel oteti svoje spomine iz one znamenite dobe pozabljivosti. Za onega, ki želi spoznati natančneje ta del slovanskega juga, je knjiga res zanimiva. Pisatelj opisuje svojo pot po Dalmaciji, razvija zgodovino Črne Gore, kaže njene poslednje boje, slika Hercegovino, predstavlja nam junake iz onega zanimivega boja, vse pa večinoma tako, kakor je sam doživel.

Opisovanje ni mrtvo in golo naštevanje raznih dogodkov, marveč pisatelj čuti in misli. Mnogokrat vzleti v nekako pesniško višavo, kar je za čitatelja posebno ugodno in prijetno.

Slik je v knjigi 32; pisatelj trdi, da so vse natančne. Umetelna njih vrednost je različna, ker niso nove, ampak izposojene. Vendar pojasnjujejo pripovedovanje prav dobro. Lepe slike so n. pr. na strani 39., 46., 47., 111., 121., 153., 225., i. dr. Tiskana je knjiga v cirilici.

Sodbo izreči o taki knjigi ni lahko. Zakaj knjiga se ozira — kar je umevno — tudi na politične in druge razmere, o katerih bi marsikdo tu pa tam tudi drugače sodil. Pisatelj je vnet srbski rodoljub, dasi ogerski podanik: kaj je torej čuda, ako se tu pa tam javlja kaka pisateljeva težnja, katere ne odobrujemo. Dr. Fr. L.

Raznoterosti.

Naše slike.

1. **Spomenik** avstrijskim vojakom, padlim pri Visu. Ta slika ne potrebuje razlage. Narisal jo je po fotografiji g. A. Beera naš rojak g. Josip Germ na Dunaju.

2. **Jutranji pozdrav cvetlicam.** To lepo sliko nam razklada po svoje pesnik M. O. na str. 295. v pesmi: »Tudi v srcu...« Mlada grajščinska hči stoji na stopnicah nad svojim vrtom; roža je uprav odletela z njene roke in ona še gleda za njo. Čitateljem prepuščamo, da si jo dalje razkladajo. Posnetek po lesorezu smo prekupili od založništva »Kath. Warte«.

3. **Mati Sunamljanka.** Tudi to lepo sliko, katero je napravil g. H. Dejak, a za naš list preprisal g. J. Zeplichal, pojasnjuje posebna pesem. Predmet je povzet iz sv. pisma (4. Kralj. 4.) Jako spretno in ljubko nam kaže slika materinsko veselje in otroško naravo, ki teži najprej — k materi. Jako rad bi povedal kaj več o

Sunamu, ki je zanimiv bodisi po svoji prirodni lepoti, bodisi v zgodovini izraelski. A danes je s prostorom trda, torej moram odložiti kratek opis Sunama vsaj do prihodnje številke. Sedaj omenjam le, da je ta kraj ali ta vas na ezdrelonski planjavi prav ob gorah Gelboe. Ker je na drugi strani ezdrelonske planjave karmelsko gorovje, zato se ž njega lahko vidi v Sunam.

4. **New-York.** Podajamo tu malo sliko iz tega velikega mesta. Zlasti se lahko vidi velikanski most: ako se ne motimo, je to sloveči most nad »East-River«-om. Več prihodnjič v popisu.

5. in 6. **Sv. Alojzij kot deček in kot mladenič.** Prva slika je izposojena iz knjižice »Podobica sv. Alojzija«, (spisal Anton Kržič, katero knjižico ob tej priliki priporočamo), druga je pa naša, v proslavo 300letnice po smrti tega svetnika napravljena. Bodi sv. Alojzij, angeljski mladenič, i našim mladim čitateljem vedno kakor vzglednik, tako tudi zaščitnik!